

Otázky ke státním závěrečným zkouškám pro prezenční a kombinované bakalářské studium

studijních oborů Veřejná ekonomika a správa a Ekonomika a řízení nestátních neziskových organizací

Student si náhodně zvolí **jednu otázku** z následujících:

1. Stát jako ekonomický subjekt. Neziskový sektor a veřejný sektor. Příčiny existence veřejného sektoru. Rozsah veřejného sektoru. Operacionalizace (pojetí) problematiky veřejného sektoru v konceptech (a instrumentarium) soudobých politických proudů (stran).
2. Funkce veřejného sektoru. Názory na (ne)potřebnost veřejného sektoru. Interpretace (reflexe) problematiky veřejného sektoru hlavními školami současné ekonomické vědy – (neo)liberální a (neo)konzervativní přístupy, (neo)keynesiánské směry a institucionální ekonomie.
3. Charakter statků a veřejný sektor. Veřejné, smíšené a privátní statky. Veřejné poskytování statků. Analýza veřejných statků pomocí teorie her. Externality. Podstata, druhy, veřejná a soukromá řešení.
4. Problematika (ne)efektivnosti veřejného sektoru. Faktory efektivnosti. Druhy efektivnosti. Neziskovost jako faktor efektivnosti.
5. Opodstatnění existence neziskových organizací. Prostor pro působení neziskových organizací a jejich ekonomický rozměr (např. podíl na zaměstnanosti, HDP apod.). Základy teorie neziskových organizací.
6. Struktura veřejné správy v ČR. Samostatná a přenesená působnost územních samosprávných celků. Aktuální otázky současné reformy veřejné správy.
7. Veřejná volba, teorie byrokracie. Paradoxy volebních systémů a legitimace politických elit. Implikace pro alokaci a redistribuci zdrojů. Interpretace kategorie „morálního hazardu“ a „dobývání renty“.
8. Veřejné finance. Funkce veřejných financí. Rozbor finančních toků ve smíšené ekonomice. Rozpočtová soustava. Rozpočtový proces. Reforma veřejných financí v ČR.
9. Problém fiskální nerovnováhy. Rozpočtový deficit a veřejný dluh. Příčiny, důsledky, řešení.
10. Veřejné příjmy a výdaje. Vývoj, struktura, klasifikace, faktory, které je ovlivňují. Struktura veřejných příjmů a výdajů v ČR.
11. Efektivnost veřejných výdajů a možnosti jejich objektivizace. Oceňování veřejných projektů. Úvod do metodologie analýzy nákladů a užitků.
12. Daňová soustava ČR a perspektivy jejího vývoje. Klasifikace daní. Základní prvky daňové techniky. Správa daní a poplatků. Struktura orgánů pověřených správou daní v ČR. Daňová kvóta.
13. Základy daňové teorie. Daňové principy. Princip spravedlnosti ve zdanění. Efektivnost zdanění. Daňové břemeno a mrtvá ztráta.
14. Rozpočty krajů a obcí. Struktura jejich příjmů a výdajů. Současné problémové okruhy fiskálního federalismu v ČR.
15. Rozpočet EU a specifika rozpočtového procesu v EU. Programové období 2007 – 2013 a možnosti čerpání zdrojů z evropských fondů.

16. Pojem sociální stát. Pojetí sociálních a ekonomických funkcí státu. Formování a vývoj sociálního státu v Evropě. Typy sociálního státu.
17. Pojetí vztahu mezi ekonomickým a společenským rozvojem a růstem. Společenské důsledky ekonomického růstu. Sociální problémy moderní společnosti.
18. Pojem a funkce veřejné a sociální politiky. Vymezení sociální politiky, nástroje, principy, cíle. Vztah hospodářské a sociální politiky. Sociální správa. Sociální služby.
19. Sociální zabezpečení (vznik, různé přístupy v ČR a v zemích EU), pojem, struktura, financování. Současný systém důchodů, dávek a služeb sociálního zabezpečení a jejich správy v ČR.
20. Funkce vzdělávací politiky. Různé typy subjektů poskytujících vzdělání. Orgány státní správy a samosprávy působící ve školském systému. Jejich odpovědnost, pravomoci a kompetence. Financování školství v ČR.
21. Vztah mezi pojmy zdravotnictví, zdravotní péče a zdraví. Hlavní důvody, formy a problémy státních zásahů do poskytování zdravotních služeb. Financování zdravotních služeb. Zdravotní pojištění v ČR.
22. Zaměstnanost a nezaměstnanost. Politika zaměstnanosti a politika trhu práce. Nástroje pasivní a aktivní politiky trhu práce. Dávky v nezaměstnanosti. Finanční správa služeb zaměstnanosti.
23. Charakteristika vybraného odvětví veřejného sektoru (vybere si zkoušený student) podle: vlastnictví, typů organizací a způsobu financování. Zdroje financování tohoto odvětví v ČR a v zemích EU.

Doporučená literatura:

- HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. a kol. Veřejné finance. 2. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-301-0
- MALÝ, I. Veřejná ekonomie. Distanční studijní opora. Brno: ESF MU, 2010. 184 s.
- PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5
- POTŮČEK, M. Sociální politika. Praha: SLON, 1995. ISBN 808585001X
- POTŮČEK, M. Veřejná politika. Praha: SLON, 2000. ISBN 8086429504
- REKTOŘÍK, J a kol. Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení. Druhé aktualizované vydání. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.
- REKTOŘÍK, J., a kol. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 9788086929293
- REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. Praha: Ekopress: 2003 + aktualizace 2006. ISBN 8086119726
- STRECKOVÁ, Y., MALÝ, I. A kol. Veřejná ekonomie pro školu i praxi. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6
- WILDMANNOVÁ, M. Základy sociální politiky. Distanční studijní opora. Brno: ESF MU, 2005. ISBN 8021036524
- Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů